

U P U T A
O PROVEDBI PRAVILA O PODRIJETLU U PREFERENCIJALNOJ TRGOVINI
IZMEĐU BIH I EUROPSKE ZAJEDNICE

SADRŽAJ :

GLAVA I – UVODNE I ZAJEDNIČKE ODREDBE.....	4
ČLANAK 1 – PREDMET.....	4
ČLANAK 2 – PRAVNA OSNOVA.....	4
ČLANAK 3 – DEFINICIJE.....	4
GLAVA II – DEFINICIJA POJMA “PROIZVODI S PODRIJETLOM”.....	5
ČLANAK 4 – PROIZVODI S PODRIJETLOM.....	5
ČLANAK 5 – KUMULACIJA U BIH.....	6
ČLANAK 6 – CJELOVITO DOBIVENI PROIZVODI.....	6
ČLANAK 7 – DOVOLJNO OBRAĐENI ILI PRERAĐENI PROIZVODI.....	6
ČLANAK 8 – NEDOVOLJNI POSTUPCI OBRADJE ILI PRERADE.....	7
ČLANAK 9 – KVALIFIKACIJSKA JEDINICA.....	8
ČLANAK 10 – PRIBOR, REZERVNI DIJELOVI I ALAT.....	8
ČLANAK 11 – PRAVILO ZA SETOVE.....	8
ČLANAK 12 – NEUTRALNI ELEMENTI.....	8
GLAVA III – TERITORIJALNI UVJETI I POVRAT ILI IZUZEĆE.....	9
ČLANAK 13 – PRINCIP TERITORIJALNOST I.....	9
ČLANAK 14 – IZRAVNI TRANSPORT.....	9
ČLANAK 15 – IZLOŽBE.....	9
ČLANAK 16 – ZABRANA POVRATA ILI IZUZEĆA OD CARINA.....	10
GLAVA IV – DOKAZ O PODRIJETLU.....	10
ČLANAK 17 – VRSTE DOKAZA O PODRIJETLU.....	10
ČLANAK 18 – IZDAVANJE POTVRDE O KRETANJU ROBE EUR.1.....	10
ČLANAK 19 – NAKNADNO IZDAVANJE POTVRDE O KRETANJU ROBE EUR.1.....	11
ČLANAK 20 – IZDAVANJE DUPLIKATA POTVRDE O KRETANJU ROBE EUR.1.....	11
ČLANAK 21 – IZDAVANJE ZAMJENSKE POTVRDE O KRETANJU ROBE EUR.1.....	12
ČLANAK 22 – ODVOJENO KNJIGOVODSTVENO ISKAZIVANJE.....	12
ČLANAK 23 - IZJAVA NA RAČUNU.....	12
ČLANAK 24 – OVLAŠTENI IZVOZNIK.....	13
ČLANAK 25 – VAŽENJE DOKAZA O PODRIJETLU.....	13
ČLANAK 26 – UVOZ DJELOMIČNIH POŠILJKI.....	14
ČLANAK 27 – IZUZIMANJE OD PODNOŠENJA DOKAZA O PODRIJETLU.....	14
ČLANAK 28 – PRATEĆA DOKUMENTACIJA.....	14
ČLANAK 29 – ČUVANJE DOKAZA O PODRIJETLU.....	15
GLAVA V – ADMINISTRATIVNA SURADNJA.....	15
ČLANAK 30 – NAKNADNA PROVJERA DOKAZA O PODRIJETLU.....	15
ČLANAK 31 – DOSTAVLJANJE REZULTATA NAKNADNE PROVJERE.....	16
ČLANAK 32 – ODBIJANJE PRIHVAĆANJA POTVRDE O KRETANJU ROBE EUR.1.....	16
ČLANAK 33 – NEPODUDARNOSTI I FORMALNE GREŠKE.....	17
ČLANAK 34 – ODBIJANJE PRIMJENE PREFERENCIJALNOG TRETMANA.....	17
GLAVA VI – PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE.....	18
ČLANAK 35– SASTAVNI DIO.....	18
ČLANAK 36– STAVLJANJE IZVAN SNAGE.....	18
ČLANAK 37– STUPANJE NA SNAGU.....	18
PRIOLOG 1 – VODIČ ZA UTVRĐIVANJE STATUSA “PROIZVODA S PODRIJETLOM”..	19
PRIOLOG 2 – IZJAVA DOBAVLJAČA ZA PROIZVODE S PREFERENCIJALNIM STATUSOM.....	24
PRIOLOG 3 – DUGOROČNA IZJAVA DOBAVLJAČA ZA PROIZVODE S PREFERENCIJALNIM STATUSOM.....	25
PRIOLOG 4 – ZAPISNIK O NAKNADNOJ PROVJERI DOKAZA O PODRIJETLU.....	26
PRIOLOG 5 – PROIZVODI IZUZETI OD KUMULACIJE PREDVIĐENE U ČLANKU 3. I ČLANKU 4. PROTOKOLA 2.....	28
PRIOLOG 6 – POPUNJAVANJE POTVRDE O PROMETU EUR.1.....	29
PRIOLOG 7 – TEKST IZJAVE NA RAČUNU.....	32

Temeljem članka 15. Zakona o upravi za neizravno oporezivanje ("Službeni glasnik BiH", broj 89/05) i članka 61. stavak 2. Zakona o upravi ("Službeni glasnik BiH", broj 32/02), ravnatelj Uprave za neizravno oporezivanje donosi

UPUTU
O PROVEDBI PRAVILA O PODRIJELU U PREFERENCIJALNOJ TRGOVINI IZMEĐU
BIH I EUROPSKE ZAJEDNICE

GLAVA I. UVODNE I ZAJEDNIČKE ODREDBE

Članak 1.
(Predmet)

Ovom Uputom se propisuje način rada carinskih organa Bosne i Hercegovine u primjeni pravila o podrijetlu robe u preferencijalnoj trgovini između Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: BiH) i Europske zajednice (u daljnjem tekstu: Zajednica).

Članak 2.
(Pravna osnova)

Pravna osnova za sva pitanja koja su predmetom ove Upute regulirana je odredbama:

- a) članka 24. Zakona o carinskoj politici Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", br. 57/04, 51/06 i 93/08), (u daljnjem tekstu: Zakon) i
- b) članka 27. Privremenog sporazuma o trgovini i trgovinskim pitanjima između Bosne i Hercegovine, s jedne strane i Europske zajednice, s druge strane – Protokol 2 o definiciji pojma „proizvodi s podrijetlom“ i načinima administrativne suradnje, (u daljnjem tekstu: Protokol 2), ("Službeni glasnik BiH" – Međunarodni ugovori, broj 5/08),

Članak 3.
(Definicije)

U smislu ove Upute, navedeni pojmovi imaju sljedeće značenje:

- a) "izrada" znači bilo koju vrstu obrade ili prerade, uključujući sklapanje ili specifične postupke;
- b) "materijal" znači bilo koji sastojak, sirovinu, komponentu ili dio itd., koji se koriste u izradi proizvoda;
- c) "proizvod" znači proizvod koji se izrađuje, čak i ako je namijenjen za kasniju uporabu u nekom drugom postupku izrade;
- d) "roba" znači i materijale i proizvode;
- e) "carinska vrijednost" znači vrijednost utvrđenu sukladno Sporazumu o provedbi članka VII Općeg sporazuma o carinama i trgovini (Sporazum WTO o carinskoj vrijednosti) iz 1994.;
- f) "cijena fco tvornica" znači cijenu plaćenu za proizvod proizvođaču u Zajednici ili u BiH u čijem je poduzeću obavljena zadnja obrada ili prerada, pod uvjetom da ta cijena uključuje vrijednost svih upotrijebljenih materijala, uz odbitak unutarnjih poreza koji su, ili mogu biti vraćeni nakon izvoza dobivenog proizvoda. Cijena fco tvornice snimljenih video kasete, ploča, diskova, multi-medijskog kompjuterskog software-a i ostalih sličnih proizvoda koji sačinjavaju dio prava na intelektualno vlasništvo će, u kolikoj god je mjeri moguće, obuhvaćati sve troškove u svezi

- s korištenjem prava na intelektualno vlasništvo za proizvodnju robe, plaćenu od strane proizvođača, bez obzira da li nositelj tih prava ima sjedište ili prebivalište u zemlji u kojoj se vrši proizvodnja. U obzir se neće uzimati smanjenja komercijalne cijene, tj. trgovačka sniženja cijene (npr. plaćanje unaprijed ili na vrijeme, ili isporuke ogromnih količina robe);
- g) “vrijednost materijala” znači carinsku vrijednost u vrijeme uvoza upotrijebljenih materijala bez podrijetla ili, ako ona nije poznata i ne može se utvrditi, prvu cijenu koja se može utvrditi, a koja je za te materijale plaćena u Zajednici ili u Bosni i Hercegovini;
  - h) “vrijednost materijala s podrijetlom” znači vrijednost materijala kao što je definirano pod (g) primijenjenu mutatis mutandis;
  - i) “dodata vrijednost” podrazumijeva cijenu proizvoda fco tvornica, umanjenu za carinsku vrijednost svakog uključenog materijala koji je podrijetlom iz drugih zemalja navedenih u članku 3. i 4. Protokola 2, ako carinska vrijednost nije poznata ili se ne može utvrditi, prvu cijenu koja se može provjeriti, a koja je plaćena za materijale u Zajednici ili u BiH. Dopušteno odstupanje od principa teritorijalnosti odnosi se na 10% dodate vrijednosti u postupku vanjske obrade u trećoj zemlji u poredbi s cijenom fco tvornica proizvođača krajnjeg izvoznog proizvoda i za koje se traži stjecanje statusa proizvoda s podrijetlom.
  - j) “poglavlja” i “tarifni brojevi” znače poglavlja i tarifne brojeve (četveroznamenkasti brojevi) korištene u nomenklaturi koja čini Harmonizirani sustav naziva i šifarskih oznaka robe, naveden u Protokolu 2, kao “Harmonizirani sustav” ili “HS”;
  - k) “razvrstan” se odnosi na klasifikaciju proizvoda ili materijala pod određenim tarifnim brojem;
  - l) “pošiljka” znači proizvode koje jedan izvoznik istovremeno šalje jednom primatelju ili proizvode obuhvaćene jednim prijevoznim dokumentom koji pokriva njihovu dopremu od izvoznika do primatelja ili, u nedostatku takvog dokumenta, proizvode obuhvaćene jednim računom;
  - m) “područja” uključuju teritorijalne vode;
  - n) „kvalifikacijska jedinica“ označava osnovnu jedinicu, tj. osnovni proizvod koji treba udovoljiti pravilima za stjecanje preferencijalnog podrijetla robe. Pojmovno je povezan s osnovnom jedinicom koja se razvrstava u određeni tarifni broj Harmoniziranog sustava, sukladno Osnovnim pravilima za razvrstavanje robe u Carinsku tarifu.
  - o) “neutralni element” je element koji nije sastavni dio konačnog proizvoda,
  - p) „zona kumulacije“ obuhvaća BiH, zemlje Zajednice, Crnu Goru, Makedoniju i Albaniju.

GLAVA II. DEFINICIJA POJMA “PROIZVODI S PODRIJETLOM”

Članak 4. (Proizvodi s podrijetlom)

Za potrebe provedbe Privremenog sporazuma o trgovini i trgovinskim pitanjima između Bosne i Hercegovine, s jedne strane i Europske zajednice, s druge strane, sljedeći proizvodi smatrat će se proizvodima s podrijetlom iz BiH:

- a) proizvodi u cijelosti dobiveni u BiH, u smislu članka 5. Protokola 2;
- b) proizvodi dobiveni u BiH koji uključuju materijale koji nisu u cijelosti tamo dobiveni, pod uvjetom da su ti materijali prošli dovoljnu obradu ili preradu u BiH, u smislu članka 6. Protokola 2.

Članak 5.
(Kumulacija u Bosni i Hercegovini)

(1) Ne dovodeći u pitanje odredbe članka 2. stavak 2. Protokola 2, proizvodi će se smatrati podrijetlom iz BiH, ako takvi proizvodi dobiveni tamo, sadrže materijale podrijetlom iz Zajednice, BiH ili bilo koje zemlje koja sudjeluje u Procesu stabilizacije i pridruživanja Europske unije, ili sadrži materijale podrijetlom iz Turske na koje se primjenjuje Odluka broj 1/95 Vijeća za pridruživanje EZ – Turska od 22. prosinca 1995. godine, pod uvjetom da je obrada ili prerada izvršena u BiH veća od postupaka navedenih u članku 7. Protokola 2. Neće biti potrebno da takvi materijali prođu dovoljnu obradu ili preradu.

(2) Kada obrada ili prerada izvršena u BiH nije veća od postupaka navedenih u članku 7. Protokola 2, dobiveni proizvod smatrat će se proizvodom s podrijetlom iz BiH samo kada je tamo dodata vrijednost veća od vrijednosti korištenih materijala s podrijetlom iz bilo koje od drugih zemalja ili teritorija navedenih u stavku (1) ovoga članka. Ako nije tako, dobiveni proizvod smatrat će se proizvodom s podrijetlom iz zemlje koja daje najveću vrijednost materijala s podrijetlom korištenih u proizvodnji u BiH.

(3) Proizvodi, podrijetlom iz jedne od zemalja ili teritorija navedenih u stavku (1) ovoga članka, koji nisu prošli bilo kakvu obradu ili preradu u BiH, zadržavaju svoje podrijetlo ako se izvezu u jednu od ovih zemalja ili teritorija.

(4) U „Službenom glasniku Europske zajednice“ (Serije C), objavljeno je 17.03.2009. godine, obavještenje o primjeni kumulacije roba s podrijetlom iz BiH, Zajednice, Albanije, Makedonije i Crne Gore.

(5) Proizvodi iz Priloga 5 ove Upute bit će isključeni iz kumulacije koju predviđa ovaj članak.

Članak 6.
(Cjelovito dobiveni proizvodi)

(1) Pojam “cjelovito dobiveni proizvodi”, sukladno odredbama članka 5. Protokola 2, između ostalog, obuhvaća sve prirodne resurse, kao što su svježi proizvodi (npr. voće i povrće), uzgajani i ubrani u BiH, žive životinje okočene i uzgojene u njoj ili mineralni proizvodi izvađeni u toj zemlji.

(2) Pojam “cjelovito dobiveni proizvod” ne podrazumijeva kao neophodno potpuno isključivanje uvezenih elemenata. Na primjer, pravilo se odnosi na povrće “ubrano u toj strani”, ali ne isključuje korištenje uvezenog sjemena za uzgoj tog povrća.

(3) Roba proizvedena u BiH, iz cjelovito dobivenih proizvoda u toj strani i sama se smatra cjelovito dobivenim proizvodom.

Članak 7.
(Dovoljno obrađeni ili prerađeni proizvodi)

(1) Proizvodi koji nisu cjelovito dobiveni smatraju se dovoljno obrađenim ili prerađenim kad su ispunjeni uvjeti navedeni u Aneksu II Protokola 2 - Lista obrada ili prerada koje je potrebno izvršiti na materijalima bez podrijetla, a koja im daje status proizvoda sa podrijetlom iz BiH (u daljnjem tekstu: Lista).

(2) Materijali bez podrijetla koji se prema uvjetima navedenim u listi ne bi smjeli koristiti u izradi proizvoda, ipak se mogu koristiti, pod uvjetom da:

- a) njihova ukupna vrijednost ne pređe 10% tvorničke cijene proizvoda;
- b) se primjenom ovog stavka ne prekorači bilo koji od postotaka navedenih u Listi kao maksimalna vrijednost materijala bez podrijetla.

(3) Stavak (2) ovoga članka neće se primjenjivati na proizvode obuhvaćene poglavljima 50 do 63 Harmoniziranog sustava.

Članak 8. **(Nedovoljni postupci obrade ili prerade)**

(1) Sljedeće radnje se smatraju nedovoljnima za stjecanje statusa robe s podrijetlom:

- a) postupci za očuvanje robe u dobrom stanju tijekom prijevoza i skladištenja;
- b) rastavljanje i sastavljanje pošiljki;
- c) pranje, čišćenje, uklanjanje prašine, hrđe, ulja, boje ili drugih površinskih slojeva;
- d) peglanje ili presovanje tekstila;
- e) jednostavni postupci bojenja i poliranja;
- f) ljuštenje, djelomično ili potpuno bijeljenje, poliranje i glaziranje žitarica i riže;
- g) postupci bojenja šećera ili oblikovanja šećernih kocki;
- h) ljuštenje, uklanjanje koštica i guljenje voća, orašćica i povrća;
- i) brušenje, jednostavno drobljenje ili jednostavno rezanje;
- j) sijanje, prebiranje, razvrstavanje, usklađivanje, gradiranje, sparivanje (uključujući i sastavljanje setova proizvoda);
- k) jednostavno pakovanje u staklenke, konzerve, čuture, vrećice, sanduke, kutije, učvršćivanje na kartone ili ploče i svi ostali postupci pakiranja;
- l) pričvršćivanje ili štampanje oznaka, naljepnica, natpisa i drugih sličnih znakova za razlikovanje na proizvodima i njihovoj ambalaži;
- m) jednostavno miješanje proizvoda, bili oni različiti ili ne; miješanje šećera s bilo kojim drugim materijalom;
- n) jednostavno sastavljanje dijelova proizvoda kako bi se proizveo cjelovit proizvod, ili rastavljanje proizvoda na dijelove;
- o) kombiniranje dva ili više postupaka navedenih u točkama (a) do (n);
- p) klanje životinja.

(2) Nedovoljni postupci obrade ili prerade, bili obavljeni kao pojedinačne operacije ili kao kombinacije više operacija, nisu dovoljni za stjecanje preferencijalnog podrijetla na području zemlje ugovornice.

(3) Roba bez podrijetla podvrgnuta nedovoljnim postupcima, ne može steći preferencijalno podrijetlo iz BiH, čak ni kad je udovoljeno uvjetima iz Liste.

(4) Ako je nedovoljnim postupcima podvrgnuta roba s podrijetlom, pri izvozu ta roba zadržava izvorno podrijetlo kakvo je imala pri uvozu. Carinski organi BiH tada mogu ispostaviti dokaz o podrijetlu robe kojim potvrđuju njeno izvorno podrijetlo, što će pri uvozu u neku od zemalja Zajednice poslužiti samo za potrebe kumulacije, ali ne i za primjenu povlaštene stope carine.

Članak 9.
(Kvalifikacijska jedinica)

- (1) Harmonizirani sustav, koji sačinjava osnovu Carinske tarife BiH služi kao osnova za primjenu odredbi Protokola 2. Stoga je najznačajnije izvršiti ispravno razvrstavanje jednog ili više proizvoda koji se izvoze.
- (2) Ukoliko se naimenovanje sastoji od više komponenti koje su klasificirane kao jedna jedinica u Harmoniziranom sustavu, to je jedinica koja će se koristiti prilikom vršenja procjene i određivanja statusa o podrijetlu. Setovi potpadaju u ovu kategoriju (članak 11. ove Upute).
- (3) Kada je proizvod sačinjen od dvije ili više komponenti, ali se u Harmoniziranom sustavu smatra jednim artiklom, u svrhu Protokola 2 će se također smatrati jednim artiklom, a ukoliko je pošiljka sačinjena od više istovjetnih ili sličnih artikala, tada se prilikom primjene odredbi Protokola 2 svaki pojedinačni artikl uzima u obzir.
- (4) Kada je ambalaža obuhvaćena zajedno s proizvodom u cilju razvrstavanja, također mora biti obuhvaćena i kod određivanja podrijetla, što znači da pakovanje dijeli "sudbinu" proizvoda.

Članak 10.
(Pribor, rezervni dijelovi i alat)

Pribor, rezervni dijelovi i alati poslani uz (dio) opremu, strojeve, uređaja ili vozila, koji su dio normalne opreme i uključeni u njenu cijenu ili koji nisu zasebno fakturirani, smatraju se sastavnim dijelom te opreme, stroja, uređaja ili vozila.

Članak 11.
(Pravilo za setove)

- (1) Setovi, kao što je definirano općim pravilom 3. Harmoniziranog sustava, smatrat će se proizvodom s podrijetlom, kada svi proizvodi u setu imaju podrijetlo. Međutim, kada se set sastoji od proizvoda s podrijetlom i proizvoda bez podrijetla, set u cjelini smatrat će se proizvodom s podrijetlom pod uvjetom da vrijednost proizvoda bez podrijetla ne prelazi 15 % cijene seta fco tvornica.
- (2) Svaki proizvod od kojega je set sastavljen, s izuzetkom proizvoda čija vrijednost ne prelazi 15% od ukupne vrijednosti seta, mora zadovoljiti kriterij vrijednosti za tarifni broj u koji bi proizvod bio razvrstan da se radilo o posebnom odvojenom proizvodu, ne uključenom u set, bez obzira na tarifni broj u koji je cijeli set razvrstan, a sukladno tekstu općeg pravila 3. Harmoniziranog sustava.
- (3) Stavak (1) i (2) ovoga članka se primjenjuju čak i ako se tolerancija od 15% primjeni za proizvod koji, prema tekstu općeg pravila 3. Harmoniziranog sustava, određuje razvrstavanje cijelog seta.

Članak 12.
(Neutralni elementi)

- (1) Neutralni elementi su oni elemente koji nisu sastavni dio finalnog proizvoda.
- (2) Energija i gorivo, pogon i oprema, strojevi i alati i roba koja ne ulazi niti je namijenjena tome da uđe u konačni sastav proizvoda, a koristi se u izradi finalnog proizvoda, ne uzima se u obzir prilikom utvrđivanja podrijetla.

GLAVA III. TERITORIJALNI UVJETI I POVRAT ILI IZUZEĆE

Članak 13. (Princip teritorijalnosti)

- (1) Kada se proizvodi s podrijetlom, izvezu iz BiH u neku drugu zemlju i nakon određenog vremena se, iz bilo kojeg razloga, u BiH vraćaju, u tom slučaju smatraju se proizvodima s podrijetlom ukoliko se carinskim organima dokaže da se radi o istoj robi koja je izvezena i da na njoj nije vršen nikakav postupak koji bi je na bilo koji način izmijenio.
- (2) Ako se ne dokaže da se radi o istim proizvodima, vraćeni proizvodi se smatraju proizvodima bez podrijetla.

Članak 14. (Izravni transport)

- (1) Pravilo o izravnom transportu primjenjuje se kako bi se osiguralo da se svi postupci obrade i prerade vrše u kumulativnoj zoni, te da se onemogućuje da roba koja u cijelosti ne ispunjava te uvjete, uživa pogodnosti preferencijalnog podrijetla.
- (2) Ukoliko transport nužno iziskuje napuštanje kumulativne zone, to podrazumijeva i zaustavljanja tijekom kretanja, izuzetci su dopušteni pod određenim uvjetima.
- (3) Proizvodi koji čine jednu pošiljku mogu se provoziti i kroz druge zemlje s pretovarom ili privremenim smještajem i skladištenjem u tim zemljama, pod uvjetom da roba nije puštena u slobodan promet, kao i da se na istoj ne obavlja nikakva radnja osim istovara, ponovnog utovara, ili bilo koji drugi postupak namijenjen za očuvanje robe u dobrom stanju.
- (4) U slučajevima iz stavka (3) ovoga članka, obavljenim izvan kumulativne zone, ispunjenost uvjeta izravnog transporta dokazuje se predočavanjem nadležnom carinskom organu:
- a) jedinstvene isprave o prijevozu koja obuhvaća put od zemlje izvoznice kroz zemlju provoza, ili
  - b) potvrde carinskih organa zemlje provoza ili
  - c) u nedostatku spomenutih, sve druge uvjerljive isprave.
- (5) Potvrda carinskih organa BiH je dokument kojim se dokazuju činjenice o izravnoj pošiljci robe s podrijetlom, a istu na zahtjev uvoznika ili njegovog ovlaštenog zastupnika, izdaje carinska ispostava pod čijim je nadzorom roba u provozu, sukladno Instrukciji o uvjetima i načinu izdavanja potvrde o izravnom transportu ("Službeni glasnik BiH", broj 17/09).

Članak 15. (Izložbe)

Proizvodi podrijetlom iz zone kumulacije poslani u BiH na izložbu, te nakon toga prodani radi uvoza u BiH, osim proizvoda kupljenih na privatnim izložbama u prodajnim ili poslovnim objektima, uživaju povoljnosti tarifnih preferencijala, pod uvjetom da se carinskim vlastima dokaže da:

- a) je izvoznik poslao te proizvode iz zone kumulacije u BiH u kojoj se održavala izložba, te da ih je tamo izlagao;
- b) je izvoznik prodao proizvode ili ih je na neki drugi način ustupio nekoj osobi u BiH;

- c) su proizvodi, poslani za vrijeme ili odmah nakon izložbe, u stanju u kojem su bili i upućeni na izložbu i
- d) proizvodi, nakon upućivanja na izložbu, nisu bili korišteni u bilo kakvu svrhu osim za pokazivanje na izložbi.

Članak 16.
(Zabrana povrata ili izuzeća od carina)

(1) Zabrana povrata ili izuzeća od plaćanja carinskih pristojbi se odnosi na materijale bez podrijetla koji se koriste u proizvodnji izvoznih proizvoda s podrijetlom, u kom slučaju sve pristojbe kojima podliježe roba bez podrijetla moraju biti plaćene i ni u kom slučaju ne smije doći do izuzimanja ili povrata istih, a dokaz o plaćanju mora biti dat na uvid carinskim organima, prije izdavanja dokaza o podrijetlu.

(2) Ako materijal ima podrijetlo zemlje s kojom BiH ima potpisan i u primjeni neki od Sporazuma o slobodnoj trgovini i ako je za takvu robu predočen propisani dokaz o podrijetlu carinske pristojbe se obračunavaju po preferencijalnoj stopi, sukladno tom sporazumu.

GLAVA IV. DOKAZ O PODRIJETLU

Članak 17.
(Vrste dokaza o podrijetlu)

(1) Proizvodi s podrijetlom iz Zajednice će kod uvoza u BiH i proizvodi s podrijetlom iz BiH će kod uvoza u Zajednicu imati povlastice iz Sporazuma, uz predočavanje bilo:

- a) potvrde o kretanju robe EUR.1 (u daljnjem tekstu. EUR.1), čiji se uzorak nalazi u Aneksu III Protokola 2 ili
- b) izjave (u daljnjem tekstu: izjava na računu) u slučajevima navedenim u članku 22. stavak 1. Protokola 2, čiji se tekst nalazi u Aneksu IV Protokola 2, koju izvoznik unosi na račun, dostavnicu ili bilo koji drugi komercijalni dokument koji dovoljno detaljno opisuje proizvode o kojima je riječ i tako omogućava njihovu identifikaciju.

(2) Bez obzira na stavak (1) ovoga članka, proizvodi s podrijetlom u smislu Protokola 2 će, u slučajevima navedenim u članku 27. Protokola 2, koristiti povlastice Sporazuma bez obveze podnošenja bilo kojih od navedenih dokumenata.

Članak 18.
(Izdavanje potvrde o kretanju robe EUR.1)

(1) EUR.1 izdaju carinski organi na zahtjev izvoznika ili njegovog ovlaštenog zastupnika, u koju svrhu podnositelj zahtjeva popunjava propisani obrazac zahtjeva za EUR.1 i propisani obrazac EUR.1.

(2) Izvoznik ili njegov ovlašten zastupnik prije izdavanja EUR.1 dužan je carinskim organima predočiti podatke o tome da roba ispunjava uslove za izdavanje EUR.1. Uz zahtjev prilaže dokumentaciju kojom dokazuje da proizvodi za koje se traži izdavanje EUR.1. ispunjavaju uvjete za status robe s podrijetlom, uključuju sve ili neke od sljedećih stavki:

- a) tarifno razvrstavanje robe;
- b) postupke obrade i prerade;

- c) dokaz o podrijetlu za sve korištene materijale ili dijelove za koje se traži status podrijetla;
- d) pojedinosti o svim materijalima ili dijelovima bez podrijetla koji su korišteni u proizvodnji konačnog proizvoda, uključujući i tarifno razvrstavanje i carinsku vrijednost istih;
- e) dokaz o plaćanju relevantnih carinskih pristojbi za korištenu robu bez podrijetla;
- f) svu dokumentaciju, koju zahtijevaju carinski organi.

(3) Carinski organi BiH su odgovorni za pravilno popunjavanje i ovjeru potvrde o kretanju robe EUR.1 i u tu svrhu imaju pravo od izvoznika tražiti svu dokumentaciju koju smatraju potrebnom, kao i poduzeti sve radnje koje smatraju potrebnim za provjeru dokumentacije. U cilju pravilnog utvrđivanja statusa robe koja se izvozi, u Prilogu 1 ove Upute dan je shematski prikaz - vodič za utvrđivanje statusa «proizvoda s podrijetlom», sa slučajevima iz prakse.

Članak 19.

(Naknadno izdavanje potvrde o kretanju robe EUR.1)

(1) EUR.1 se na zahtjev izvoznika izuzetno izdaje nakon izvoza, ako u vrijeme izvoza nije izdan zbog greški ili nenamjernih propusta, ili pri uvozu nije prihvaćen u Strani iz tehničkih razloga navedenih u članku 32. ove Upute.

(2) Naknadno se može izdati EUR.1 u iznimnim okolnostima. Carinski organi odlučuju da li se određeni slučaj smatra iznimnim ili ne.

(3) Uz EUR.1 treba priložiti izvoznju carinsku prijavu i dodatnu dokumentaciju, a popunjavanje se vrši na sljedeći način:

- a) rubrika 7 (Napomene) popunjena na engleskom jeziku sa riječima “ISSUED RETROSPECTIVELY”;
- b) na poleđini bijelog primjerka potvrde EUR.1:

- 1) dati izjavu: “Za predmetnu robu prethodno nije izdana potvrda o kretanju EUR.1”;
- 2) upisati mjesto i datum izvoza,
- 3) upisati broj carinske prijave i
- 4) opisati uvjete koji su ispunjeni u pogledu podrijetla.

(4) Nadležna carinska ispostava, na temelju svih raspoloživih podataka cijeni da li roba ispunjava propisane uvjete za stjecanje podrijetla i da li opis robe na potvrdi nedvojbeno odgovara opisu robe utvrđenom pri izvoznju carinjenju.

(5) Datum izdavanja naknadno izdatog EUR.1 je datum kada je isti naknadno izdan.

(6) Naknadno izdan EUR.1 ne može zamijeniti EUR.1 koji je od Zajednice odbijen na temelj neusuglašenosti s pravilima o podrijetlu.

Članak 20.

(Izdavanje duplikata potvrde o kretanju robe EUR.1)

(1) U slučaju gubitka, krađe ili uništenja EUR.1, izvoznik može podnijeti zahtjev carinskoj ispostavi koja je izdala isti, radi izdavanja duplikata na temelju izvozne dokumentacije koju ona posjeduje.

- (2) Podnositelj zahtjeva carinskim organima prilaže presliku carinske prijave i ostalu dokumentaciju kojom dokazuje ispunjenost uvjeta za stjecanje statusa robe s podrijetlom.
- (3) Na duplikatu EUR.1 rubrika 7. treba biti popunjena na engleskom jeziku "DUPLICATE".
- (4) Duplikat nosi datum izdavanja originala EUR.1 i stupa na snagu od tog datuma.
- (5) Razdoblje važenja originalnog EUR.1 također se odnosi i na duplikat.

Članak 21.
(Izdavanje zamjenske potvrde o kretanju robe EUR.1)

- (1) Kad su proizvodi s podrijetlom stavljeni pod nadzor carinske ispostave u BiH, originalni dokaz o podrijetlu može se zamijeniti jednom ili više EUR.1 u svrhu slanja svih ili nekih od ovih proizvoda drugdje unutar BiH.
- (2) Zamjenski EUR.1 izdaje se na temelju pisanog zahtjeva koji uvoznik ili njegov ovlašteni zastupnik podnosi carinskoj ispostavi pod čiji je nadzor roba stavljena.
- (3) Uvoznik ili njegov ovlašteni zastupnik uz zahtjev za izdavanje zamjenskog EUR.1 prilaže popunjen EUR.1 i pisanu izjavu da se radi o istoj robi koja je uvezena ili dijelovima proizvoda za koje je originalni EUR.1 izdan.
- (4) U rubriku 7 se upisuju: „ZAMJENSKA POTVRDA“ i serijski broj originalnog EUR.1.
- (5) Zamjenski EUR.1 se ne izdaje ako su proizvodi poslani iz jedne Strane u drugu Stranu, ili zemlju ili teritorij s kojima se kumulacija primjenjuje, u tom slučaju se izdaje novi EUR.1.
- (6) Zamjenski EUR.1 se ne izdaje za robu koja je puštena u slobodan promet ili stavljena u postupak unutarnje obrade.

Članak 22.
(Odvojeno knjigovodstveno iskazivanje)

- (1) Ako nastanu značajni troškovi ili materijalne teškoće u čuvanju odvojenih zaliha materijala s podrijetlom i materijala bez podrijetla, koji su jednaki i međusobno zamjenjivi, carinski organi mogu, na pisani zahtjev zainteresiranih, dopustiti tzv. metodu "odvojenog knjigovodstvenog iskazivanja" za vođenje takvih zaliha.
- (2) Postupak dobivanja dozvole za uporabu takvog načina kao i uvjeti pod kojima se takav sustav može koristiti propisan je Instrukcijom o postupku odobravanja odvojenog knjigovodstvenog iskazivanja zaliha materijala s podrijetlom i materijala bez podrijetla („Službeni glasnik BiH“, broj 14/09).

Članak 23.
(Izjava na računu)

- (1) Izjavu na računu može dati ovlašteni izvoznik, ili bilo koji izvoznik za bilo koju pošiljku koja se sastoji od jednog ili više paketa koji sadrže proizvode s podrijetlom, čija ukupna vrijednost ne prelazi 6.000 eura.
- (2) Izjava na računu može biti dana ako se odnosni proizvodi mogu smatrati proizvodima s podrijetlom iz Zajednice, BiH ili jedne od zemalja ili teritorija navedenih u članku 3. i 4. Protokola 2 i ako ispunjavaju druge uvjete iz Protokola 2.

(3) Izvoznik koji daje izjavu na računu je dužan, u bilo koje doba, na zahtjev carinskih organa zemlje izvoznice, podnijeti na uvid sve odgovarajuće dokumente kojima dokazuje podrijetlo predmetnih proizvoda, kao i to da su ispunjeni ostali uvjeti iz Protokola 2.

(4) Izjavu na računu, čiji se tekst nalazi u Prilogu 7 ove Upute, izvoznik će otkucati strojem, otisnuti žigom ili odštampati na računu, dostavnici ili drugom komercijalnom dokumentu, koristeći jednu od jezičkih verzija sukladno odredbama zakonodavstva BiH. Ako se izjava ispisuje rukom, bit će napisana tintom štampanim slovima.

(5) Za pošiljke sačinjene od proizvoda koji su podrijetlom iz više od jedne Strane ili zemalja ili teritorija s kojima se kumulacija primjenjuje, u tekst izjave na računu unose se nazivi i zvanične skraćenice dotičnih zemalja ili se upućuje na posebnu napomenu u izjavi, a naziv ili zvanična skraćenica za svaku dotičnu zemlju unosi se u račun za svaku navedenu stavku.

(6) Izjava na računu nosi originalni vlastoručni potpis izvoznika. Ovlašteni izvoznik u smislu članka 23. Protokola 2 ne mora potpisivati takve izjave pod uvjetom da se carinskim organima zemlje izvoznice pisano obveže da preuzima punu odgovornost za svaku izjavu na računu koja ga identifikira, kao da je on sam vlastoručno potpisao.

(7) Izjavu na računu popunjava izvoznik kada se proizvodi na koje se ona odnosi izvoze, ili nakon njihovog izvoza uz uvjet da se ona u zemlji uvoznici predoči ne kasnije od dvije godine nakon uvoza proizvoda na koje se odnosi.

(8) Izjava može biti sačinjena i na preslikama računa, pod uvjetom da preslike nose originalan potpis izvoznika, kao što je obvezno na originalnim računima. Ovlašteni izvoznici kojima je odobreno da ne potpisuju originalne primjerkе izjava na računima nisu obvezni potpisati takve izjave na fotokopijama računa.

(9) Izjavu na računu moguće je sačiniti i na poleđini računa i na odvojenom listu računa, pod uvjetom da je taj list očigledno dio računa ili jasno upućuje na to. Ukoliko izvoznik sačini izjavu na računu na naljepnici koja se naknadno stavlja na račun, njegov potpis i pečat trebaju pokrivati i naljepnicu i račun, ne smije postojati sumnja da je naljepnicu stavio izvoznik.

Članak 24. (Ovlašteni izvoznik)

(1) Status ovlaštenog izvoznika iz BiH može dobiti izvoznik koji ispuni uvjete koje je propisala Uprava za neizravno oporezivanje.

(2) Odobravanje statusa ovlaštenog izvoznika vrši se sukladno Instrukciji o uvjetima i načinu stjecanja statusa ovlaštenog izvoznika iz BiH („Službeni glasnik BiH“, broj 14/09).

Članak 25. (Važenje dokaza o podrijetlu)

(1) Dokazi o podrijetlu (EUR.1 i Izjava na računu) važe četiri mjeseca, računajući od dana izdavanja ili sačinjavanja dokaza o podrijetlu u zemlji izvoznici i u tom razdoblju mora biti podnesen carinskim vlastima zemlje uvoznice.

(2) Za robu koja se nalazi u postupku carinskog skladištenja, dokaz o podrijetlu se podnosi u trenutku dolaska robe u carinsko skladište, (tj. prilikom podnošenja carinske prijave) ili u bilo koje drugo vrijeme tokom njenog skladištenja, ali u razdoblju od četiri mjeseca od dana izdavanja u zemlji izvoznici. Kada se roba uskladištena na ovakav način i nakon određenog vremena pusti u slobodan promet, smatrat će se da je propisani vremenski rok ispoštovan.

(3) Pod određenim uvjetima, carinski organi zemlje uvoznice mogu prihvatiti dokaz o podrijetlu nakon isteka razdoblja važenja kada se okolnosti kašnjenja njegovog predočavanja cijene kao izuzetne okolnosti, pod kojima se podrazumijevaju okolnosti koje su izvan kontrole uvoznika ili njegovog zastupnika, a koje se dešavaju rijetko i koje ne kompromitiraju sposobnost carinskih organa zemlje uvoznice da provjere podrijetlo robe.

(4) Zakašnjeni dokazi o podrijetlu mogu biti prihvaćeni tamo gdje se proizvodi predoče carinskim organima zemlje uvoznice prije isticanja važenja dokumenta. "Predočen" u ovom slučaju znači da uvoznik prezentira robu carinskim organima, te ukaže na to da roba ima preferencijalno podrijetlo.

Članak 26. **(Uvoz djelomičnih pošiljki)**

(1) Kada se na zahtjev uvoznika, te pod uvjetima koje su odredile carinske vlasti BiH, rastavljeni ili nesastavljeni proizvodi u značenju iz Općeg pravila 2(a) Harmoniziranog sustava, koji spadaju u odjeljke XVI. do XVII. ili u tarifne brojeve 7308 i 9406 Harmoniziranog sustava, uvoze djelomičnim pošiljkama, carinskim vlastima se za takve proizvode podnosi samo jedan dokaz o podrijetlu pri uvozu prve djelomične pošiljke.

(2) Moguće je da svaka djelomična pošiljka bude sastavljena samo od proizvoda s podrijetlom, u kojem slučaju, kada takve pojedinačne pošiljke prate pojedinačni dokazi o podrijetlu, ove dokaze carinski organi BiH trebaju prihvatiti, za svaku od pošiljaka, umjesto jedinstvenog dokaza o podrijetlu izdanog za cijeli proizvod.

Članak 27. **(Izuzete od dokazivanja)**

(1) Robe koje privatne osobe šalju privatnim osobama ili su dio osobnog prtljaga putnika smatraju se proizvodima s podrijetlom za koje se ne zahtijeva podnošenje dokaza o podrijetlu, pod uvjetom da nisu komercijalnog karaktera i da nema sumnje u istinitost usmene izjave o preferencijalnom podrijetlu robe dane od strane osobe koja nosi ili prima robu.

(2) Ukupna vrijednost robe koja se prima u poštanskim paketima ne smije preći 500 eura, a vrijednost robe koja čini osobni prtljag putnika 1200 eura. Kada carinski organi osnovano sumnjaju u iskazanu vrijednost i podrijetlo robe, te u istinitost izjave takva se izjava ne prihvaća. Ako stranka insistira na svojoj izjavi carinski organi upućuju u redovit postupak carinjenja, s tim da u tom postupku radi ostvarivanja preferencijala mora podnijeti dokaz o podrijetlu. Činjenica da na robu nema nikakvih oznaka o podrijetlu robe nije opravdana sumnja za neprihvatanje usmene izjave o preferencijalnom statusu robe.

Članak 28. **(Prateća dokumentacija)**

(1) Po podnošenju zahtjeva za izdavanje EUR.1 ili sačinjavanja izjave na računu, izvoznik je dužan carinskim organima osigurati sve dodatne informacije, odnosno prateću dokumentaciju koju carinski organi zahtijevaju, u cilju potvrđivanja statusa povlaštenog podrijetla na koji se odnosi EUR.1 ili izjava na računu. Prateća dokumentacija bi trebala pomoći carinskim organima da potvrde preferencijalni status podrijetla robe na koju se odnosi EUR.1.

(2) Dokumentacija se, između ostalog, sastoji od sljedećeg: izjave dobavljača (Prilog 2 i 3 uputstva), dokaza o podrijetlu, računa, knjigovodstvene evidencije, normativa, otpremnica, te opisa procesa proizvodnje.

(3) Dokaz o podrijetlu može se izdati i za rabljenu robu ili bilo koju drugu robu kada, zbog značajnog vremenskog razmaka između datuma proizvodnje ili uvoza, s jedne strane, te datuma

izvoza, s druge strane, uobičajena prateća dokumentacija nije više dostupna, pod sljedećim uvjetima:

- a) datum proizvodnje ili izvoza robe mora biti izvan vremenskog razdoblja tijekom kojeg su trgovci sukladno važećim zakonodavstvom države izvoznice, dužni voditi evidenciju;
- b) da se za robu može utvrditi da ima status podrijetla na temelju drugih dokaza, kao što su deklaracije proizvođača ili bilo kog drugog trgovca, mišljenje stručnjaka (vještačko mišljenje), oznake na robi ili opis, itd. i
- c) da ne postoje indikacije da roba ne ispunjava zahtjeve pravila o podrijetlu.

Članak 29. **(Čuvanje dokaza o podrijetlu)**

(1) Izvoznik robe dužan je čuvati zahtjeve za izdavanje EUR.1 i preslike dane Izjave na računu kao i prateću dokumentaciju najmanje tri godine.

(2) Carinski organi BiH dužni su čuvati najmanje tri godine dokaze o podrijetlu s pratećom dokumentacijom.

GLAVA V. ADMINISTRATIVNA SURADNJA

Članak 30. **(Naknadna provjera dokaza o podrijetlu)**

(1) Naknadna provjera dokaza o podrijetlu izdanih od strane carinskih organa zemlje izvoznice, zahtijeva se ako postoji osnovana sumnja u autentičnost izdanih dokumenata ili u ispunjenost propisanih uvjeta za stjecanje preferencijalnog statusa. Zahtjev za naknadnu provjeru dokaza o podrijetlu podnosi se Sektoru za carine kao i sva raspoloživa dokumentacija koja upućuje na sumnju i navodi konkretne razloge za provjeru.

(2) Postojanje osnovane sumnje u smislu odredbi stavka (1) ovoga članka, između ostalog uključuje sljedeće:

- a) dokument nije potpisao izvoznik ili njegov ovlaštenu zastupnik (osim izjava na računu ili trgovinskim dokumentima koje je ispostavio ovlaštenu izvoznik ukoliko je predviđena takva mogućnost);
- b) EUR.1 nije potpisan ili nema naznačen datum izdavanja od strane carinskih organa;
- c) oznake na robi, ili ambalaži, ili drugi prateći dokumenti odnose se na podrijetlo koje je drukčije od onog, navedenog u EUR.1;
- d) pečat koji je korišten za ovjeru dokumenata ne odgovara otisku pečata, dostavljenom na znanje od zemalja ugovornica;

(3) Ukoliko carinski organ usljed osnovane sumnje odluči dokaz o podrijetlu poslati na provjeru, uporaba preferencijalne tarife je time odgođena dok god je u tijeku postupak naknadne provjere. Uvozniku se nudi da pusti robu u slobodan promet uz polaganje odgovarajućeg osiguranja u visini uvoznih pristojbi, do dobivanja rezultata provjere.

(4) Ako u slučajevima opravdane sumnje nema odgovora u roku od deset mjeseci od datuma zahtjeva za provjeru ili ako odgovor ne sadrži podatke dovoljne za utvrđivanje autentičnosti dokumenta o kojem je riječ ili stvarnog podrijetla proizvoda, carinske vlasti koje su podnijele zahtjev će, osim u izuzetnim okolnostima, uskratiti pravo na povlašteni tretman.

(5) Naknadna provjera može se tražiti i na temelju slučajnog odabira, uzimajući u obzir i rezultate mjera za procjene rizika. Provjere su opravdane i u slučajevima kada se roba velike vrijednosti u

kontinuitetu uvozi tijekom dužeg vremenskog razdoblja, a propraćena je ispravnom dokumentacijom i dokazom o podrijetlu koji ne daje razlog za bilo kakvu sumnju. U takvim slučajevima ne dolazi do odgađanja u primjeni preferencijalnog tretmana.

(6) U slučaju da u roku od 10 mjeseci nema odgovora na zahtjev o naknadnoj provjeri dokaza o podrijetlu na temelju slučajnog odabira, te ukoliko zemlja ne odgovora na zahtjeve sukladno odredbama o administrativnoj suradnji, ovi slučajevi se također trebaju smatrati kao opravdana sumnja.

(7) Carinski organi BiH vrše naknadnu provjeru dokaza o podrijetlu ponovnim pregledom dokumentacije koju im je u postupku izvoznog carinjenja priložio izvoznik ili njegov ovlašteni zastupnik, te pribavljanjem dodatnih podataka i informacija od proizvođača/izvoznika i to uvidom u poslovne knjige, upoznavanjem s procesom proizvodnje, korištenim repromaterijalom, normativom proizvodnje i svim što može biti od uticaja za ocjenu statusa robe, sukladno pravilima o podrijetlu.

(8) Naknadnu provjeru obavlja carinska ispostava u kojoj je predmetna roba izvozno ocarinjena. Carinski službenici koji su obavili naknadnu provjeru dužni su sačiniti zapisnik o naknadnoj provjeri dokaza o podrijetlu na obrascu iz Priloga 4 ove Uputstve. Zapisnik potpisuju službenici koji su vršili naknadnu provjeru i šef carinske ispostave, a ako je provjera izvršena kod izvoznika i odgovorna osoba u poduzeću.

(9) S rezultatima provedenog postupka naknadne provjere upoznaje se izvoznik dostavljanjem zapisnika o naknadnoj provjeri. Primjerak zapisnika i sva popratna dokumentacija kao i zahtjev za izdavanje EUR.1, dostavljaju se Sektoru za carine, u najkraćem mogućem roku.

Članak 31.

(Dostavljanje rezultata naknadne provjere)

Rezultati izvršenih naknadnih provjera od strane carinskih organa BiH dostavljaju se carinskim organima zemlje koja je tražila naknadnu provjeru, u roku od deset mjeseci od datuma zahtjeva za provjeru.

Članak 32.

(Odbijanje prihvatanja potvrde o kretanju robe EUR.1)

(1) Carinski organi BiH mogu odbiti prihvaćanje EUR.1 zbog „tehničkih razloga“, odnosno zato što nije popunjen na propisan način.

(2) Tehnički razlozi za odbijanje prihvaćanja EUR.1 mogu biti sljedeći:

- a) EUR.1 je drugačijeg oblika od propisanog (npr. na podlozi nema „guilloche“ pozadine, razlikuje se po veličini i boji, nema serijski broj, nije štampan na jednom od službenih jezika);
- b) jedna od obveznih rubrika nije popunjena (npr. Rubrika 4);
- c) EUR.1 nije potpisan ili ovjeren (npr. Rubrika 11);
- d) EUR.1 izdao organ koji nije nadležan;
- e) EUR.1 nije original, već preslika istog;
- f) koristi se novi pečat, koji još nije zvanično objavljen;
- g) upis u polju 2 ili 5 se odnosi na državu koja nije uključena u sporazum (npr. Ukrajina ili Kuba) ili na državu s kojom se kumulacija ne primjenjuje.

(3) U slučajevima iz stavka (2) ovoga članka, u rubrici 7. EUR.1 upisuje se “DOKUMENT NIJE PRIHVACEN” i navode se razlozi. EUR.1 se potom vraća uvozniku kako bi mu se omogućilo da osigura novi, naknadno izdan dokument. Carinski organi BiH zadržavaju presliku odbijenog dokumenta za daljnju kontrolu.

Članak 33.
(Nepodudarnosti i formalne greške)

- (1) Otkrivanje manjih nepodudarnosti između izjava u dokazu o podrijetlu i onih u dokumentima podnesenim carinskim organima u svrhu obavljanja formalnosti za uvoz proizvoda neće samo po sebi učiniti dokaz o podrijetlu nevažećim i ništavnim ako se propisno ustanovi da taj dokument zaista odgovara danim proizvodima.
- (2) Očite formalne greške, poput štamparskih grešaka u dokazu o podrijetlu, neće biti razlog odbijanja tog dokumenta, ukoliko te greške nisu takve da izazivaju sumnje u svezi s točnošću izjava danih u tom dokumentu.
- (3) Carinski organi BiH odlučuju da li su greške dovoljno ozbiljne kako bi dokazi o podrijetlu bili odbijeni.
- (4) Pojam “greške” u ovom kontekstu isključuje lažne informacije, dane s predumišljajem.

Članak 34.
(Odbijanje primjene preferencijalnog tretmana)

- (1) Carinski organi odbijaju primjenu preferencijalnog tretmana za uvezenu robu u slučajevima:
  - a) roba na koju se odnosi EUR.1 nije predviđena za povlašteno postupanje;
  - b) rubrika predviđena za opis robe (Rubrika 8) nije popunjena ili se odnosi na robu koja se razlikuje od one koja je predočena;
  - c) dokaz o podrijetlu izdaje zemlja koja ne pripada preferencijalnom sustavu čak i ako je roba podrijetlom iz zemlje koja pripada sustavu (npr. EUR.1 izdan u Ukrajini za proizvode podrijetlom iz Hrvatske);
  - d) jedna od obveznih rubrika na EUR.1 nosi tragove neovjerenih ispravki ili brisanja (npr. rubrike koje opisuju robu ili navode broj paketa, zemlju odrednicu ili zemlju podrijetla);
  - e) rok važenja EUR.1 istekao iz razloga različitih od onih koji su obuhvaćeni propisima (npr. iznimne okolnosti), osim u slučajevima kada je roba predočena prije isticanja roka;
  - f) dokaz o podrijetlu naknadno izdan za robu koju se pokušalo uvesti prijevarom;
  - g) Rubrika 4 EUR.1 nosi naziv zemlje koja nije potpisnica Sporazuma, u okviru kojeg se traži povlašteno postupanje;
  - h) Rubrika 4 EUR.1 nosi naziv zemlje s kojom se kumulacija ne primjenjuje (npr. EUR.1 izdan u Srbiji za proizvode ruskog podrijetla koji se uvoze u BiH).
- (2) Carinski organi BiH u navedenim slučajevima, u rubriku 7. EUR.1 upisuju “NEODGOVARAJUĆE” i isti zadržavaju u svojoj dokumentaciji i o tome obavještavaju Sektor za carine.

GLAVA VI. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 35. (Sastavni dio)

Sastavni dio ove Upute čine Prilozi 1 , 2 , 3, 4, 5, 6 i 7.

Članak 36. (Stavljanje izvan snage propisa)

Danom stupanja na snagu ove Upute prestaje važiti „Uputa o primjeni pravila o podrijetlu robe u preferencijalnoj trgovini između Bosne i Hercegovine i Europske zajednice“ („Službeni glasnik BiH“, broj 19/07).

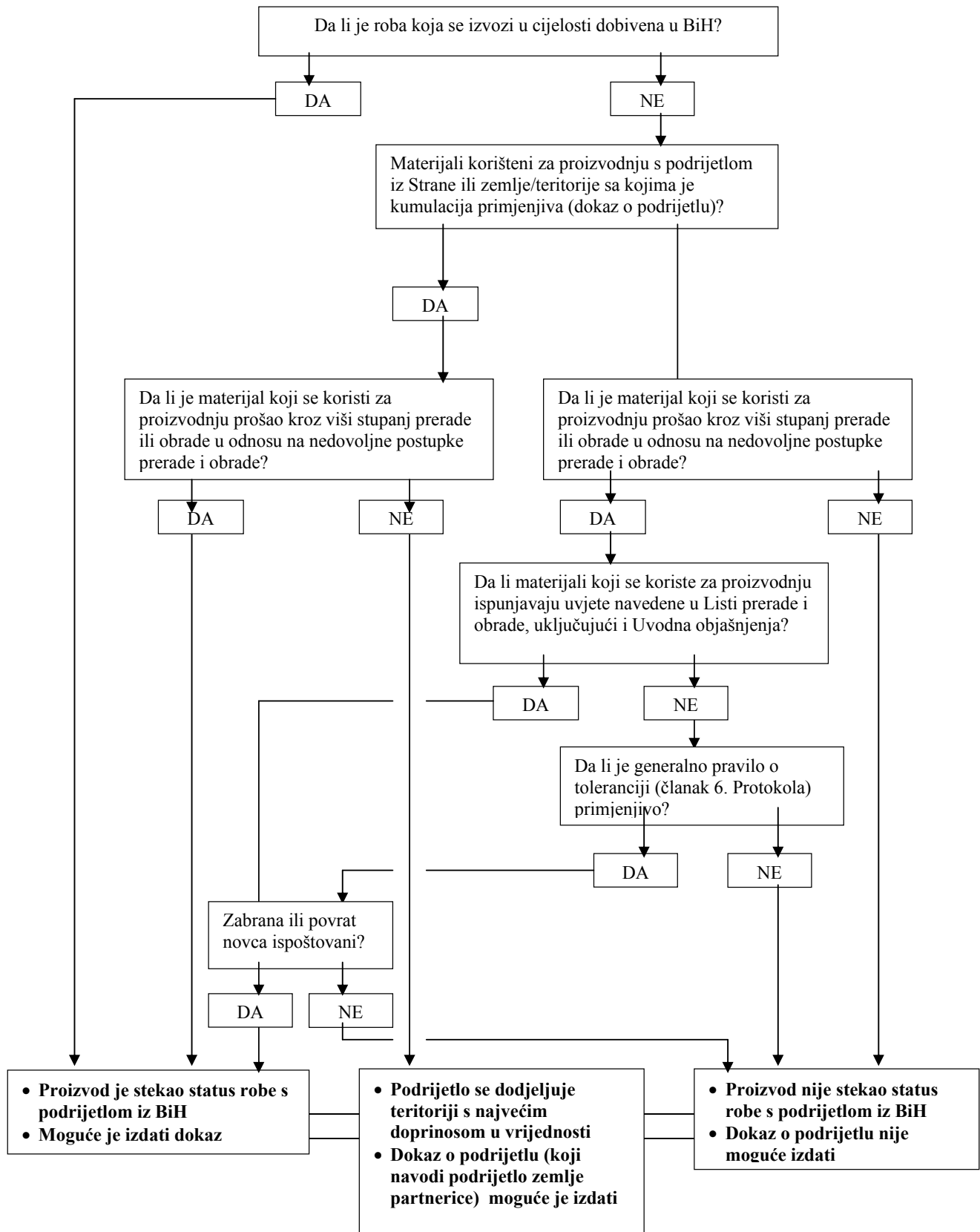
Članak 37. (Stupanje na snagu)

Ova Uputa stupa na snagu osmoga dana od dana objave u “Službenom glasniku BiH”, a bit će objavljena i na web stranici Uprave.

Broj: 02-2-1179-1/09
Datum: 12.05.2009. godine

RAVNATELJ
Kemal Čaušević

VODIČ ZA UTVRĐIVANJE STATUSA “PROIZVODA S PODRIJETLOM” S PRIMJERIMA

Kumulacija podrijetla podrazumijeva da proizvođači u bilo kojoj Strani mogu koristiti materijale i komponente koji su podrijetlom iz druge Strane, podjednako kao da isti imaju podrijetlo u vlastitoj Strani. Također, operacije izvršene u jednoj partnerskoj zemlji mogu se sjediniti s operacijama izvršenim u drugoj partnerskoj zemlji kako bi stekle status podrijetla za robu kojom uzajamno trguju. To je moguće pod uvjetom da obje Strane koje su uključene imaju uzajamno sklopljene sporazume, te da svaka od njih koristi identična pravila o podrijetlu koja se odnose na postupke obrade ili prerade materijala bez podrijetla, kao i da ti sporazumi omogućavaju takvu kumulaciju.

U slučaju kumulacije u BiH, obrada i prerada koja se obavlja u BiH, na proizvodima s podrijetlom, ne mora biti dovoljna u smislu članka 7. ove Upute (dovoljno obrađeni i prerađeni proizvodi), da bi se gotovom proizvodu dodijelilo podrijetlo BiH, ali to moraju biti postupci koji prevazilaze nedovoljne postupke iz članka 7. Protokola 2. Također, proizvodi koji se kumuliraju u BiH mogu, pored proizvoda s podrijetlom iz Zajednice biti i proizvodi sa podrijetlom iz bilo koje zemlje koja sudjeluje u Procesu stabilizacije (Albanije, Crne Gore i Makedonije) i pridruživanja Europske zajednice ili sadrže materijale podrijetlom iz Turske (još uvijek nije moguće).

1. Kada se proizvod u cijelosti dobiven u Zajednici šalje u BiH na daljnju preradu, a nakon toga vraća u Zajednicu finalni proizvodi će imati podrijetlo BiH pod uvjetom da procesi obrade i prerade koji su izvršeni u BiH premašuju nedovoljne postupke obrade ili prerade (članak 8. ove Upute).

Kada postupci obrade ili prerade koji se vrše u BiH ne bi prevazilazili nedovoljni postupke obrade ili prerade, roba bi zadržala podrijetlo Zajednice.

2. Poduzeće iz BiH uvozi materijale iz Makedonije s makedonskim podrijetlom (*dokaz o podrijetlu je izdat u Makedoniji na temelju CEFTA sporazuma*) i materijale sa EZ podrijetlom iz Crne Gore (*dokaz o podrijetlu je izdat u Crnoj Gori na temelju CEFTA sporazuma*). Finalni proizvod je proizveden u BiH i izvezen u EZ sa BiH podrijetlom. Materijali iz Makedonije i Crne Gore, mogu se smatrati kao materijali s podrijetlom i dijagonalna kumulacija se može primijeniti.

3. Poduzeće iz BiH uvozi materijale s makedonskim podrijetlom (*dokaz o podrijetlu je izdat u Makedoniji na temelju CEFTA sporazuma*) i materijale sa srpskim podrijetlom (*dokaz o podrijetlu je izdat u Republici Srbiji na temelju CEFTA sporazuma*). Materijali iz Makedonije se mogu smatrati kao materijali s podrijetlom i dijagonalna kumulacija je primjenjiva. Materijali uvezeni iz Srbije s dokazom o podrijetlu izdatom na temelju CEFTA sporazuma se ne mogu smatrati materijalima s podrijetlom kada se finalni proizvod izvozi u EZ (*dijagonalna kumulacija sa Srbijom nije dozvoljena*).

4. Poduzeće iz BiH uvozi materijale koji su proizvedeni u Makedoniji s makedonskim podrijetlom (*dokaz o podrijetlu je izdat u Makedoniji na temelju CEFTA sporazuma*). Ovi proizvodi nisu bili podvrgnuti bilo kakvom postupku obrade ili prerade u BiH. Preduzeće iz BiH izvozi ove proizvode u EZ. BiH može izdati dokaz o podrijetlu, gdje se Makedonija navodi kao zemlja podrijetla.

5. Poduzeće iz BiH uvozi materijale koji su proizvedeni u Srbiji i imaju srpsko podrijetlo (*dokaz o podrijetlu je izdat u Srbiji na temelju CEFTA sporazuma*). Ovi proizvodi nisu bili podvrgnuti bilo kakvom postupku obrade ili prerade u BiH i iz BiH se izvoze u EZ. Dijagonalna kumulacija, u ovom primjeru, se ne može primijeniti, zbog činjenice da Privremeni sporazum (SSP) nije u primjeni u Srbiji. Proizvodi iz Srbije se tretiraju kao proizvodi bez podrijetla (sve dok se Obavještenje ne objavi u Službenom listu Europske unije, serija C)).

6. Lanena tkanina, podrijetlom iz Crne Gore (na temelju CEFTA sporazuma), uvozi se u BiH gdje se od nje kroji i izrađuje odjeća za muškarce i žene. Ta se odjeća potom izvozi u Zajednicu. Obzirom da je na tkanini podrijetlom iz Crne Gore, u BiH obavljena obrada i prerada većeg stupnja od nedovoljnih postupaka obrade i prerade (članak 8. ove Upute), odjeća je stekla status proizvoda s podrijetlom iz BiH.

7. Poduzeće u BiH vrši izradu proizvoda koristeći materijale podrijetlom iz Makedonije, u koji će biti ugrađeni i materijali koji su američkog podrijetla, gotov proizvod će se izvesti u Zajednicu. Obzirom da SAD-e nisu potpisale SSP, materijali koji su podrijetlom iz ove zemlje mogu biti uključeni u proizvod samo na temelju dovoljnog postupka obrade ili prerade (Aneks II Protokola 2 Lista obrada ili prerada koje je potrebno obaviti na materijalima bez podrijetla kako bi proizvod stekao status proizvoda s podrijetlom) uz dodatni uvjet da su za njih plaćene carinske pristojbe, ukoliko se izdaje dokaz o BiH podrijetlu za izvoz u Zajednicu.

1. Uopće, podrijetlo konačnog proizvoda se određuje kroz “posljednju obradu ili preradu” koja je izvršena, pod uvjetom da izvršeni postupci premašuju one koji su propisani člankom 11. ove Upute.
2. Ukoliko u zemlji završne proizvodnje, materijali s podrijetlom iz jedne ili više zemalja ne podliježu obradi ili preradi koja prevazilazi minimalne operacije, podrijetlo konačnog proizvoda se dodjeljuje onoj zemlji čiji je doprinos u vrijednosti najveći. U tu svrhu, vrijednost dodana u zemlji završne proizvodnje, uključujući vrijednost upotrebljenih materijala sa podrijetlom iz te zemlje i uključujući vrijednost materijala bez podrijetla koji su prošli kroz postupak dovoljne prerade – poredi se s vrijednošću materijala koji imaju podrijetlo u bilo kojoj od drugih zemalja koje su uključene u proizvodnju.

U slučaju stjecanja podrijetla na temelju dodane vrijednosti:

1. Sljedeće komponente osobnog putničkog seta za njegu:

- plastični češalj (preferencijalnim podrijetlom iz Crne Gore, vrijednost 0.10 KM)
- malo ogledalo (preferencijalnim podrijetlom iz Crne Gore, vrijednost 1.00 KM)
- turpija za nokte (preferencijalnim podrijetlom iz Makedonije, vrijednost 0.50 KM)
- makazice za nokte (preferencijalnim podrijetlom iz Makedonije, vrijednost 1.00 KM)
- male makaze (preferencijalnim podrijetlom iz Zajednice, vrijednost 1.50 KM)
- brijač sa žiletima (preferencijalnim podrijetlom iz Zajednice, vrijednost 1.50 KM)
- kartonska reklamna ambalaža (preferencijalnim podrijetlom iz BiH, vrijednost 0.15 KM)

uvoze se u BiH, gdje se sastavljaju u setove i pakiraju za distribuciju. Vrijednost seta je 12.00 KM. Vrijednost dodana u zemlji završne proizvodnje jeste razlika između vrijednosti seta i materijala uključenih u njihovu izradu podrijetlom iz drugih Strana (ako su potpisnice SSP), što u ovom slučaju iznosi 6.40 KM. Kako je dodana vrijednost viša od vrijednosti svih materijala s podrijetlom iz bilo koje Strane (5.60 KM), set stiže podrijetlo BiH, prilikom izvoza u Zajednicu.

2. Situacija jednaka opisanoj u prethodnom primjeru, s tim da je u ovom slučaju vrijednost seta 8.00 KM. U tome slučaju, dodana vrijednost u BiH iznosi samo 2.40 KM i manja je od vrijednosti korištenih materijala s podrijetlom iz bilo koje od drugih teritorija ili zemalja sa kojima se može primijeniti kumulacija, te se podrijetlo setova dodjeljuje Zajednici koja je Strana s najvišim doprinosom u vrijednosti (3.00 KM).

Ukoliko se u zemlji izvoza ne vrši nikakav postupak obrade ili prerade, materijali ili proizvodi zadržavaju vlastito podrijetlo.

Članak 7. stavak 2 Protokola 2, propisuje da se, prilikom određivanja da li će se postupci obrade i prerade kroz koje je proizvod prošao smatrati nedovoljnima, svi postupci izvršeni u Strani razmatraju zajedno, umjesto pojedinačnog razmatranja tek posljednjeg postupka obrade ili prerade prije samog izvoza robe.

Pored toga, odgovori na sljedeća pitanja mogu biti od pomoći prilikom procjenjivanja da li je roba prošla kroz postupak obrade ili prerade koji se smatra nedovoljnim:

- Da li zaposlenici moraju posjedovati određene sposobnosti (kvalifikacije, stručno znanje) neophodne za vršenje ovog postupka?

- Da li su za izvršavanje postupka obrade ili prerade potrebne posebno prilagodene prostorije?
- Da li postupak obrade ili prerade robe zahtijeva uporabu posebnih strojeva ili alata?

U slučaju stjecanja podrijetla za setove postupa se kako slijedi:

Osobni putnički set za njegu sastoji se od:

- plastičnog češlja,
- malog ogledala,
- turpije za nokte,
- makazica za nokte,
- malih makaza,
- brijача za uporabu sa žiletima (žileti nisu uključeni),
- kartonska reklamna ambalaža.

Ukoliko su sve komponente proizvedene u jednoj ili više Strana ili u zemlji ili teritoriji u kojoj se primjenjuje, dijagonalna kumulacija za konačan set će se smatrati da ima podrijetlo.

Ukoliko su, na primjer, plastični češalj i brijач proizvedeni u Hong-Kongu, potrebno je odrediti vrijednost ovih komponenti bez podrijetla kako bi se osiguralo da ta vrijednost ne premašuje 15% cijene fco tvornice seta. Ukoliko komponente iz Hong-Konga ne prelaze 15% cijene fco tvornice, smatra se da set ima podrijetlo.

Uporaba neutralnih elemenata prilikom stjecanja podrijetla:

Parne turbine razvrstane pod tarifnim brojem 8406 CT BiH proizvode se u BiH od materijala s podrijetlom, kao i onih bez podrijetla. Turbine se proizvode korištenjem japanskih pogona i alatnih strojeva u BiH. Pravilo propisuje da, kako bi parne turbine stekle preferencijalno podrijetlo, svi materijali bez podrijetla ne smiju premašiti 40% cijene fco tvornice konačnog proizvoda.

Prilikom računanja da li je zadovoljeno 40% -no pravilo koje se odnosi na materijale bez podrijetla, proizvođač ne uzima u obzir element cijene koji se pripisuje troškovima za japanske pogone i opremu. Zapravo, cijena pogona i opreme spada u opće troškove proizvođača i jedan dio ovakvog utroška kapitala bi se našao i u cijeni turbina. To znači da preostalih 60% od ukupne vrijednosti, koji se odnose na materijale sa podrijetlom također obuhvaća i dio neutralnih elemenata.

Neutralni elementi dijele sudbinu materijala s podrijetlom prilikom utvrđivanju vrijednosti gotovog proizvoda.

Ne treba dokazivati podrijetlo (*podrazumijeva se*) za elemente kao što su :

- vrijednost rada,
- vrijednost neutralnih elemenata (energija i gorivo, amortizacija pogona, oprema, strojevi i alati, katalizatori što ne ulaze u konačni sastav proizvoda, neovisno o podrijetlu),
- profit

U slučajevima koji se odnose na primjenu odredbi zabrane povrata ili izuzeća od plaćanja carine:

1. Aluminijum podrijetlom iz Brazila uvozi se u BiH, gdje se proizvode alumijski vijci (HS 7616) postupkom unutarnje obrade (sustav obustave plaćanja). Dio konačnih proizvoda podrijetlom iz BiH izvoze se u Zajednicu. Postupak obrade i prerade je dovoljan sukladno odgovarajućim pravilima koja se primjenjuju za alumijske vijke. Status podrijetla BiH time je ostvaren, te carinski organi BiH mogu izdati dokaz o podrijetlu prilikom izvoza vijaka u Zajednicu. Pored toga, usljed zabrane povrata carinskih pristojbi, oni moraju naplatiti iste za aluminij bez podrijetla koji se koristi u proizvodnji.

2. Situacija jednaka prethodno opisanoj u Primjeru 1, s tim da se za proizvodnju koristi aluminijum koji je kupljen na domaćem tržištu uz izjavu dobavljača, i uvezen iz Crne Gore i Makedonije (uz važeći dokaz o podrijetlu). U ovakvoj situaciji, roba je stekla status podrijetla BiH, obzirom da su korištene sirovine podrijetlom iz BiH i iz zemalja sa kojima se kumulacija primjenjuje. Moguće je izdati dokaz o podrijetlu za izvoz u Zajednicu bez naplaćivanja carinskih pristojbi za materijale koji su podrijetlom iz Crne Gore i Makedonije zbog toga što se na osnovu same definicije dijagonalne kumulacije smatra da materijal ima podrijetlo BiH.

Ove odredbe se primjenjuju i na ambalažu, pribor, rezervne dijelove i alate, te proizvode u setu, kada takvi predmeti nemaju podrijetlo.

Carinske pristojbe, za materijale koji se sukladno Protokolu 2 smatraju materijalima bez podrijetla, moraju se naplatiti po važećoj carinskoj stopi ili preferencijalnoj stopi važećoj za materijale na temelju drugog Sporazuma o slobodnoj trgovini, ako je za takvu robu predočen dokaz o podrijetlu.

Izjava dobavljača za proizvode s preferencijalnim statusom

Izjava dobavljača, koja se navodi dalje u tekstu, mora biti sastavljena sukladno fusnotama. Međutim, primjedbe u fusnotama se ne moraju prikazati.

IZJAVA

Ja, dolje potpisani, izjavljujem da je roba navedena u ovom dokumentu.....⁽¹⁾ podrijetlom iz .....⁽²⁾ i da zadovoljava pravila o podrijetlu koja reguliraju preferencijalnu trgovinu sa.....⁽³⁾.

Obvezujem se da ću carinskim organima na njihov zahtjev osigurati svu potrebnu dokumentaciju.

.....⁽⁴⁾
.....⁽⁵⁾
.....⁽⁶⁾

---

¹ Ukoliko je u pitanju samo određena vrsta robe navedene u dokumentu, takva roba mora biti jasno naznačena ili obilježena, te napomena unesena u izjavu mora glasiti: “.....navedena u ovim dokumentu i označena.....podrijetlom je iz.....”

² BiH, zemlja ili skupina zemalja ili teritorija iz kojih roba potiče

³ Navesti zemlju, skupinu zemalja ili teritoriju koje su u pitanju

⁴ Mjesto i datum

⁵ Ime i pozicija u poduzeću

⁶ Potpis

Dugoročna izjava dobavljača za proizvode s preferencijalnim statusom

Izjava dobavljača, koja se navodi dalje u tekstu, mora biti sastavljena sukladno fusnotama. Međutim, primjedbe u fusnotama se ne moraju prikazati.

IZJAVA

Ja, dolje potpisani, izjavljujem da roba opisana dole:

.....⁽¹⁾

.....⁽²⁾

koja se redovito dostavlja .....⁽³⁾, podrijetlom je iz .....⁽⁴⁾ i zadovoljava pravila o podrijetlu koja reguliraju preferencijalnu trgovinu s.....⁽⁵⁾.

Izjava važi za sljedeće pošiljke ovih proizvoda poslanih u razdoblju od..... do
.....⁽⁶⁾

Obvezujem se da ću odmah obavijestiti .....o prestanku važenja ove izjave.

Obvezujem se da ću carinskim organima na njihov zahtjev osigurati svu potrebnu dokumentaciju.

.....⁽⁷⁾

.....⁽⁸⁾

.....⁽⁹⁾

---

¹ Opis

² Trgovačka oznaka, kao što se koristi na računima, npr. model br.

³ Naziv poduzeća kojem se roba dostavlja

⁴ BiH, zemlja, skupina zemalja ili teritorija iz kojih roba potiče

⁵ Zemlja, skupina zemalja ili teritorija, koje su u pitanju

⁶ Navedite datume. Navedeno razdoblje ne smije biti duži od 12 mjeseci.

⁷ Mjesto i datum

⁸ Ime i pozicija u poduzeću

⁹ Potpis

Sukladno odredbama članka 33. Protokola 2. Privremenog sporazuma o trgovini i trgovinskim pitanjima između Bosne i Hercegovine i Europske zajednice („Službeni glasnik BiH“-Međunarodni ugovori, broj 5/08), a na zahtjev _____ (nadležnog carinskog organa zemlje koja podnosi zahtjev), broj _____ od _____, izvršena je naknadna provjera dokaza o podrijetlu (EUR. 1 / Izjava na računu), broj _____, od _____, i sačinjen

ZAPISNIK O NAKNADNOJ PROVJERI DOKAZA O PODRIJETLU

1. Osnovni podatci
  - 1.1 Izvoznik
    - a) ime, naziv poduzeća _____
    - b) adresa, sjedište _____
  - 1.2 Izvezena roba
    - a) trgovački naziv robe _____
    - b) tarifni broj robe _____
    - c) vrijednost robe _____
    - d) količina robe _____
  - 1.3 Dokazi o podrijetlu
    - a) serijski broj EUR.1 _____
    - b) carinska ispostava koja je izdala i ovjerila EUR.1 _____
    - c) datum ovjere _____
    - d) Izjava na računu broj _____
    - e) Izjava na računu potpisana od _____
    - f) roba izvozno carinjena u CI _____
  - 1.4 Podnositelj zahtjeva za naknadnu provjeru
Strana _____
2. Detaljniji podatci
  - 2.1 dokumentacija priložena tokom postupka naknadne provjere izvoznika (računi, dokazi o podrijetlu, izjave dobavljača, normativi, ...) _____
_____
  - 2.2 Izvezena roba
    - a) proizvedena u vlastitoj tvornici _____
    - b) kupljena _____
    - c) uvezena _____
    - d) nabavljena na domaćem tržištu _____
  - 2.3 Korišteni materijal/roba
    - a) trgovački naziv robe _____
    - b) tarifni broj _____
    - c) vrijednost _____
    - d) količina _____

2.4 Status podrijetla korištene robe

- a) s podrijetlom _____
b) bez podrijetla _____

3. Popratna dokumentacija

- a) dokaz o podrijetlu
b) izjava dobavljača
c) kupovni računi

3.1. Obavljen postupak prerade ili obrade _____

3.2. Propisani uvjeti za stjecanje statusa podrijetla ukoliko je prošla kroz postupak obrade ili prerade _____

3.3 Prateća dokumentacija

3.4 Opis proizvodnje i računovodstvena dokumentacija (ukoliko je primjenjivo)*

4. Status izvezene robe

- a) roba ima status podrijetla iz BiH (navesti primjenjive odredbe Protokola)
b) roba nema status podrijetla iz BiH (navesti razloge usljed kojih je dokaz o podrijetlu izdan za izvezenu robu, a ista ne ispunjava uvjete za stjecanje statusa robe s podrijetlom)

Potpis carinskog službenika**

Potpis izvoznika (ukoliko je primjenjivo) ***

Potpis šefa CI

Napomene:

*)

Pored zapisnika, Središnjem uredu treba dostaviti i ovjerene kopije dokumentacije na temelju kojih je utvrđeno da roba, koja je bila predmet provjere, ispunjava, odnosno ne ispunjava propisane uvjete za stjecanje statusa robe s podrijetlom.

**)

U slučajevima da se naknadna provjera ispunjenosti uvjeta za stjecanje statusa robe s podrijetlom može izvršiti u nadležnoj carinskoj ispostavi samo na temelju raspoložive dokumentacije u postupku izvoznog carinjenja, zapisnik sačinjavaju i potpisuju službenici koji su obavili provjeru i šef CI.

***)

Ukoliko se naknadna provjera ispunjenosti uvjeta za izdavanje dokaza o podrijetlu obavlja u poduzeću, zapisnik odmah sačinjavaju carinski službenici, kako bi isti potpisalo nadležna osoba u poduzeću.

Zapisnik su dužni potpisati i carinski službenici koji su obavili naknadnu provjeru u poduzeću.

Aneks V Protokola 2
Proizvodi izuzeti od kumulacije predviđene u članku 3. i članku 4. Protokola 2

CN broj	Opis
1704 90 99	Ostali proizvodi od šećera koji ne sadrže kakao. Čokolada i ostali prehrambeni proizvodi koji sadrže kakao
	- kakao prah, s dodatim šećerom ili drugim sladilima:
1806 10 30	-- s masenim udjelom saharoze (uključujući invertni šećer izražen kao saharoza) ili izoglukoze izražene kao saharoza 65% ili većim ali manjim od 80%
1806 10 90	-- s masenim udjelom saharoze (uključujući invertni šećer izražen kao saharoza) ili izoglukoze izražene kao saharoza 80% ili većim - ostali proizvodi u blokovima, pločama ili šipkama mase veće od 2 kg ili u tekućem stanju, pasti, prahu, granulama ili u drugim oblicima u rasutom stanju, u posudama ili pakovanjima sa sadržajem većim od 2 kg
1806 20 95	-- ostalo --- ostalo Sladni ekstrakt; prehrambeni proizvodi od brašna, prekrupe, krupice, škroba ili sladnog ekstrakta, koji ne sadrže kakao ili koji sadrže manje od 40% masenog udjela kakaa, računato na potpuno odmašćenu osnovu, što nisu spomenuti niti uključeni na drugom mjestu; prehrambeni proizvodi od robe iz tarifnih brojeva 0401 do 0404 koji ne sadrže kakao ili koji sadrže manje od 5% masenog udjela kakaoa, računato na potpuno odmašćenu osnovu, koji nisu spomenuti ni uključeni na drugom mjestu
1901 90 99	- ostalo -- ostalo (osim sladnog ekstrakta) --- ostalo
2101 12 98	Ostali preparati na bazi kahve.
2101 20 98	Ostali preparati na bazi čaja ili mate čaja.
2106 90 59	- - - - ostali Prehrambeni proizvodi koji nisu spomenuti ni uključeni na drugom mjestu: - ostalo (osim koncentrata bjelančevina i teksturiranih bjelančevinastih tvari)
2106 90 98	-- ostalo --- ostalo
2202 90 91	Vode, uključujući mineralne vode i gazirane vode, s dodatim šećerom ili drugim sladilima ili aromama i ostala bezalkoholna pića, osim sokova od voća ili povrća iz tarifnog broja 2009: - ostalo -- manje od 0.2 % Smjese mirisnih tvari i smjese (uključujući alkoholne otopine) na bazi jedne ili više tih tvari, vrsta koje se koriste kao sirovine u industriji; drugi preparati na bazi mirisnih tvari koji se koriste kao sirovine u proizvodnji pića: - za uporabu u prehrambenoj industriji i industriji pića -- za uporabu u industriji pića: --- preparati koji sadrže sva aromatična sredstva karakteristična za pića: ---- sa sadržajem alkohola većim od 0,5% vol ----ostalo: ----- koji ne sadrže mliječnu mast, saharozu, izoglukožu, škrob ili glukozu, ili koji sadrže mliječnu mast s masenim udjelom manjim od 1,5%, saharozu ili izoglukožu s masenim udjelom manjim od 5%, glukozu ili škrob sa masenim udjelom manjim od 5%
3302 10 29	-----ostalo

POPUNJAVANJE POTVRDE O KRETANJU ROBE EUR.1

Zahtjev za izdavanje potvrde o kretanju EUR.1, deklaracija izvoznika koja je odštampana na poleđini i uredno popunjeno potvrda podnosi se u postupku izvoznog carinjenja zajedno sa JCI-om i ostalom potrebnom dokumentacijom. Rubrike obrasca trebaju biti popunjene na sljedeći način:

U rubriku 1. Izvoznik (Exporter) unosi se naziv izvoznika, puna adresa i zemlja (Name, full address, country);

- izvoznik može biti fizička osoba s prebivalištem u BiH ili
- pravna osoba sa sjedištem u BiH

U rubriku 2. Potvrda se koristi u preferencijalnoj razmjeni između (Certificate used in preferential trade between) unosi se "BiH" i "EU". (prihvatljive su i oznake: EEC, EC, CEE ili CE)

U rubriku 3. Primatelj (Consignee), čije popunjavanje nije obvezno, unosi se naziv primatelja robe, njegova puna adresa i zemlja (Name, full address, country) (Optional);

- *preporučuje se upisati ime primatelja, ali nije obvezno. U slučaju izvoza na izložbu izvan BIH ili u zemlje koje odobravaju preferencijalnu trgovinu proizvoda koji će po završetku izložbe biti prodani, treba upisati i mjesto izložbe.*

- ako je kupac iz treće zemlje ova rubrika se ne popunjava

U rubriku 4. Zemlja, grupa zemalja ili teritorija čiji se proizvodi smatraju proizvodima koji zadovoljavaju kriterije o podrijetlu (Country, group of countries or territory, in which the products are considered as originating) unosi se "BiH".

U slučaju kada nad robom nisu vršeni postupci dovoljne obrade ili prerade u BiH, ona će zadržati svoje izvorno podrijetlo pri čemu će se naziv zemlje izvornog podrijetla upisati u rubriku 4.

U rubriku 4 u slučaju izdavanja potvrde EUR. 1, za robu koja ima podrijetlo jedne od zemalja uključenih u kumulaciju, koje obavještenje će biti objavljeno u Službenom glasniku Europske zajednice serije C (trenutno: Europske Zajednice, Crne Gore, Makedonije i Albanije), roba u BiH uopšte nije bila predmet bilo kakve dorade ili u slučaju minimalnih operacija na robi koja je podrijetlom iz druge Strane ili zemlje ili teritorije sa kojom je moguće primijeniti kumulaciju, unosi se oznaka/naziv te zemlje (EZ,CG,MK i AL).

U rubriku 5. Zemlja, grupa zemalja ili teritorija u koju se upućuje roba (Country, group of countries or territory of destination) unosi se “European Union”, ili “EU”. Za Zajednicu postoji kod EU ISO-Alpha, ali EEC, EC, CEE ili CE se također mogu prihvatiti.

U rubriku 6. Informacija u svezi s prijevozom, čije popunjavanje nije obvezno (Transport details) (Optional), unosi se način transporta robe i put kojim će roba biti transportirana u zemlju uvoza;

U rubriku 7. Napomena (Remarks) koju popunjava carinska ispostava, unosi se, napomena na engleskom jeziku „ISSUED RETROSPECTIVELY“, ako se Potvrda izdaje naknadno, ili napomena na engleskom jeziku „DUPLICATE“, ako se izdaje duplikat potvrde EUR.1, u kom slučaju se u tu rubriku unose serijski broj, broj JCI-a i datum izdavanja originalnog potvrde.

U slučaju izdavanja potvrde o kretanju robe EUR.1 u BiH na temelju originalnog dokaza o podrijetlu zemlje izvoznice, u polje 7 se upisuje i broj prvobitnog dokaza o podrijetlu i napomena „ZAMJENSKA POTVRDA EUR.1“

U polje 7. se ne unose odredbe o kumulaciji.

U rubriku 8. Redni broj, oznake, brojevi i vrsta koleta, naziv proizvoda (Item number; marks and numbers; number and kind of packages ; descriptions of goods) unose se:

- za "redni broj" - redni brojevi robe, ako se za više vrsta robe traži izdavanje potvrde
- za "oznake, brojeve i vrste koleta" - oznaka i identifikacijski brojevi na koletima (paketima).

Ako je paket upućen (adresiran) na primatelja; unosi se adresa primatelja, broj paketa označen u računu i opis paketa (kutija, bala, paleta, bačva i dr.). Ako paketi nisu obilježeni, unosi se napomena: "bez oznaka i brojeva";

- za "naziv proizvoda" - opis proizvoda na takav način da ispostava koja vrši carinjenje može identificirati proizvod i utvrditi njegovo podrijetlo

Dodatna pojašnjenja za polje 8. :

Kada Potvrda obuhvaća više vrsta proizvoda, svaku vrstu treba upisati u novi red i staviti brojanu oznaku stavke (1,2,3...). Stavke treba upisivati bez proreda.

Za pošiljke koje se sastoje od proizvoda s podrijetlom i proizvoda bez podrijetla, treba opisati samo proizvode sa podrijetlom. Ponekad je nemoguće na računu (fakturi) izbjeći zajedničko iskazivanje proizvoda sa i bez podrijetla. Tada na računu treba naznačiti (npr. fusnotom, zvjezdicom) koji su proizvodi bez podrijetla, a u potvrdi EUR.1 u polje 8. staviti odgovarajuću napomenu uz opis robe – npr. "proizvodi označeni oznakom * na računu su bez podrijetla i nisu obuhvaćeni ovim Potvrdma EUR.1".

Kad je na potvrdi EUR..1 postojeće polje za opis robe nedovoljno za upisivanje podataka važnih za prepoznavanje robe, posebno kod velikih pošiljki, izvoznik može specificirati robu na koju se potvrda EUR.1 odnosi na priloženim računima, a ako treba i na drugim komercijalnim dokumentima, pod uvjetom:

- da su brojevi na računu navedeni u polju 10.
- da su računi i, kad je obavezno, drugi komercijalni dokumenti prije podnošenja carini priloženi uz Potvrda,
- e) da su carinski organi ovjerali račune i, kada su obavezni, druge komercijalne dokumente koji se odnose na Potvrda. Neposredno nakon posljednjeg proizvoda, obavezno treba podvući vodoravnu crtu, a neispunjeni prostor precrtati kosom crtom (knjigovodstveno koljeno).

U rubriku 9. Bruto masa (kg) ili druge jedinice mjera (litra, m, itd.), (Gross mass (kg) or other measure (litres, m, etc.) upisuje se bruto masa robe ili bruto količina u drugim jedinicama mjere koje su navedene u računu;

U rubriku 10. Računi (Invoices) čije popunjavanje nije obavezno, unose se brojevi i datumi svih računa za robu za koju se traži izdavanje potvrde EUR. 1;

- ako je kupac iz treće zemlje ova rubrika se ne popunjava

U rubriku 11. Ovjera carinskog organa (Customs endorsement) unosi se broj JCI-a koji carinska ispostava dodjeljuje, datum i mjesto izdavanja potvrde EUR. 1, potpis carinskog radnika i pečat koji se koristi za ovjeru potvrde o kretanju EUR.1 (Declaration certified: Export document; Form; No; Customs Office; Issuing country of territory; Date; Signature).

U rubriku 12. Izjava izvoznika (Declaration by the exporter) unose se mjesto i datum kada je zatraženo izdavanje potvrde EUR 1 i potpis izvoznika ili njegovog ovlaštenog predstavnika. (I, the undersigned, declare that the goods described above meet the conditions required for the issue of this certificate; Place and date; Signature).

Stranica 2. Namijenjena naknadnim provjerama podrijetla

U rubriku 13. Zahtjev za provjeru (Request for verification) se popunjava u slučaju podnošenja zahtjeva za naknadnu provjeru potvrde o kretanju EUR 1 i u istu se upisuje naziv i adresa službe od koje se zahtijeva provjera.

U rubriku 14. Rezultati provjere (Result of verification) se unose rezultati po obavljenoj provjeri, tu rubriku popunjava i ovjerava organ nadležan za nadovjeru.

Stranica 3. je preslika stranice broj 1.

Stranica 4.

Ova stranica predstavlja zahtjev za izdavanje potvrde EUR.1 i zadržava je carinski organ koji izdaje potvrdu EUR.1.

U izjavi o podacima na temelju kojih roba zadovoljava uvjete za izdavanje potvrde EUR. 1, dovoljno je dati kratku opasku, npr.

- izvoznik koji je ujedno i proizvođač može upisati: "Roba je proizvedena u proizvodnim pogonima ovog poduzeća, a razvrstava se u tarifni broj....."
- izvoznik koji je robu kupio u zemlji radi izvoza: " Roba je proizvedena u BiH, a razvrstava se u tarifni broj....."

Izvoznik je kupio robu s podrijetlom u Zemlji Ugovornici: „Roba iz tarifnog broja.... zadržava preferencialno poreklo Zajednice na temelju dokaza o podrijetlu br..... i u BiH nije bila predmetom dorade ili prerade.“

Dakle, ako izvoznik nabavlja robu u unutarnjem prometu, od proizvođača, treba uz potvrdu o kretanju EUR.1 priložiti i izjavu dobavljača, čiji izgled i sadržaj je u prilogu.

U polju o dokaznim ispravama treba upisati važne komercijalne dokumente kojima izvoznik raspolaže, kojima se dokazuje podrijetlo, kao što su: paking-liste, tovarne liste, otpremnice, izjave dobavljača, potvrda EUR. 1 koje je stiglo pri uvozu materijala koji su korišteni u izradi proizvoda koji se izvoze.

Stranica 4. mora biti potpisana i ovjerena od strane izvoznika ili njegovog ovlaštenog predstavnika.

Obrazac potvrde EUR. 1 popunjava se na službenim jezicima BiH ili na jeziku zemlje uvoznice, u kom slučaju carinska ispostava može tražiti prevod. Kada carinska ispostava na temelju podataka iz zahtjeva za izdavanje potvrde EUR. 1, izjave proizvođača, podataka iz JCI-a i isprava podnesenih uz JCI-a, kao i pregledom robe, utvrdi da je roba bosanskohercegovačkog podrijetla, prema pravilima o podrijetlu, izdaje Potvrda.

Potvrda EUR. 1 prati robu nakon što je ovjereno pečatom Regionalnog centra koji je urađen isključivo za te namjene, te carinski inspektor upiše broj i datum izvoznog JCI-a u rubriku 11 i stavi svoj potpis.

Ako carinska ispostava, na temelju podataka iz izjave proizvođača podnesene uz Zahtjev za izdavanje potvrde EUR. 1, isprava podnesenih uz JCI i pregledom robe, utvrdi da roba koja se izvozi nije bosanskohercegovačkog podrijetla prema pravilima o podrijetlu robe, odbit će izdavanje potvrde.

TEKST IZJAVE NA RAČUNU

Izjava na računu, čiji tekst je naveden u nastavku, mora biti izrađena sukladno napomenama. Međutim, napomene nije potrebno otisnuti.

Bugarska verzija

Износителят на продуктите, обхванати от този документ (митническо разрешение № ...⁽¹⁾) декларира, че освен където ясно е отбелязано друго, тези продукти са с ...⁽²⁾ преференциален произход

Španska verzija

El exportador de los productos incluidos en el presente documento (autorización aduanera n° ...⁽¹⁾) declara que, salvo indicación en sentido contrario, estos productos gozan de un origen preferencial ...⁽²⁾.

Češka verzija

Vývozce výrobků uvedených v tomto dokumentu (číslo povolení ...⁽¹⁾) prohlašuje, že kromě zřetelně označených, mají tyto výrobky preferenční původ v ...⁽²⁾.

Danska verzija

Eksportøren af varer, der er omfattet af nærværende dokument, (toldmyndighedernes tilladelse nr. ...⁽¹⁾), erklærer, at varerne, medmindre andet tydeligt er angivet, har præferenceoprindelse i ...⁽²⁾.

Njemačka verzija

Der Ausführer (Ermächtigter Ausführer; Bewilligungs-Nr. ...⁽¹⁾) der Waren, auf die sich dieses Handelspapier bezieht, erklärt, dass diese Waren, soweit nicht anderes angegeben, präferenzbegünstigte ...⁽²⁾ Ursprungswaren sind.

Estonska verzija

Käesoleva dokumendiga hõlmatud toodete eksportija (tolliameti kinnitus nr. ...⁽¹⁾) deklareerib, et need tooted on ...⁽²⁾ sooduspäritoluga, välja arvatud juhul kui on selgelt näidatud teisiti.

Grčka verzija

Ο εξαγωγέας των προϊόντων που καλύπτονται από το παρόν έγγραφο (άδεια τελωνείου υπ' αριθ. ...⁽¹⁾) δηλώνει ότι, εκτός εάν δηλώνεται σαφώς άλλως, τα προϊόντα αυτά είναι προτιμησιακής καταγωγής ...⁽²⁾.

Engleska verzija

The exporter of the products covered by this document (customs authorization No ...⁽¹⁾) declares that, except where otherwise clearly indicated, these products are of ...⁽²⁾ preferential origin.

Francuska verzija

L'exportateur des produits couverts par le présent document (autorisation douanière n° ...⁽¹⁾) déclare que, sauf indication claire du contraire, ces produits ont l'origine préférentielle ...⁽²⁾.

Italijanska verzija

L'esportatore delle merci contemplate nel presente documento (autorizzazione doganale n. ...⁽¹⁾) dichiara che, salvo indicazione contraria, le merci sono di origine preferenziale ...⁽²⁾.

Latvijska verzija

Eksportētājs produktiem, kuri ietverti šajā dokumentā (muitas pilnvara Nr. ...⁽¹⁾), deklarē, ka, izņemot tur, kur ir citādi skaidri noteikts, šiem produktiem ir priekšrocību izcelsme no ...⁽²⁾.

Litvanska verzija

Šiame dokumente išvardintų prekių eksportuotojas (muitinės liudijimo Nr. ...⁽¹⁾) deklaruoja, kad, jeigu kitaip nenurodyta, tai yra ...⁽²⁾ preferencinės kilmės prekės.

Mađarska verzija

A jelen okmányban szereplő áruk exportőre (vámfelhatalmazási szám: ...⁽¹⁾) kijelentem, hogy eltérő jelzés hiányában az áruk kedvezményes ...⁽²⁾ származásúak.

Malteška verzija

L-esportatur tal-prodotti koperti b'dan id-dokument (awtorizzazzjoni tad-dwana nru. ...⁽¹⁾) jiddikjara li, ħlief fejn indikat b'mod ċar li mhux hekk, dawn il-prodotti huma ta' oriġini preferenzjali ...⁽²⁾.

Nizozemska verzija

De exporteur van de goederen waarop dit document van toepassing is (douanevergunning nr. ...⁽¹⁾), verklaart dat, behoudens uitdrukkelijke andersluidende vermelding, deze goederen van preferentiële ... oorsprong zijn ...⁽²⁾.

Poljska verzija

Eksporter produktów objętych tym dokumentem (upoważnienie władz celnych nr ...⁽¹⁾) deklaruje, że z wyjątkiem gdzie jest to wyraźnie określone, produkty te mają ...⁽²⁾ preferencyjne pochodzenie.

Portugalska verzija

O abaixo assinado, exportador dos produtos cobertos pelo presente documento (autorização aduaneira n.º ...⁽¹⁾), declara que, salvo expressamente indicado em contrário, estes produtos são de origem preferencial ...⁽²⁾.

Rumunska verzija

Exportatorul produselor ce fac obiectul acestui document (autorizația vamală nr. ...⁽¹⁾) declară că, exceptând cazul în care în mod expres este indicat altfel, aceste produse sunt de origine preferențială ...⁽²⁾.

Slovačka verzija

Vývozca výrobkov uvedených v tomto dokumente (číslo povolenia ...⁽¹⁾) vyhlasuje, že okrem zreteľne označených, majú tieto výrobky preferenčný pôvod v ...⁽²⁾.

Slovenačka verzija

Izvoznik blaga, zajetega s tem dokumentom (pooblastilo carinskih organov št ...⁽¹⁾) izjavlja, da, razen če ni drugače jasno navedeno, ima to blago preferencialno ...⁽²⁾ poreklo.

Finska verzija

Tässä asiakirjassa mainittujen tuotteiden viejä (tullin lupa n:o ...⁽¹⁾) ilmoittaa, että nämä tuotteet ovat, ellei toisin ole selvästi merkitty, etuuskohteluun oikeutettuja ... alkuperätuotteita⁽²⁾.

Švedska verzija

Exportören av de varor som omfattas av detta dokument (tullmyndighetens tillstånd nr. ...⁽¹⁾) försäkrar att dessa varor, om inte annat tydligt markerats, har förmånsberättigande ... ursprung⁽²⁾.

Bosanskohercegovačke verzije:

Izvoznik proizvoda obuhvaćenih ovom ispravom (carinsko ovlaštenje br.....⁽¹⁾) izjavljuje da su, osim ako je drugačije izričito navedeno, ovi proizvodi.....⁽²⁾ preferencijalnog podrijetla.

Izvoznik proizvoda obuhvaćenih ovom ispravom (carinsko ovlaštenje br.....⁽¹⁾) izjavljuje da su, osim ako je drukčije izričito navedeno, ovi proizvodi.....⁽²⁾ preferencijalnoga podrijetla.

Извозник производа обухваћених овом исправом (царинско овлашћење бр.....⁽¹⁾) изјављује да су, осим ако је то другачије изричито наведено, ови производи.....⁽²⁾ преференцијалног поријекла.

.....⁽³⁾

(Mjesto i datum)

.....⁽⁴⁾
(Potpis izvoznika, dodatno mora biti čitko navedeno ime osobe koja je izjavu potpisala)

-
- (1) Kada izjavu na računu daje ovlašteni izvoznik, ovdje mora biti upisan broj ovlaštenja. Kada izjavu na računu nije dao ovlašteni izvoznik, riječi u zagradi ispuštaju se ili se taj prostor ostavlja prazan.
  - (2) Navodi se podrijetlo proizvoda. Kada se izjava na računu odnosi, u cjelini ili djelomično, na proizvode podrijetlom iz Ceute i Melille, izvoznik ih mora jasno navesti u dokumentu u kojem je izjava dana pomoću oznake „CM“.
  - (3) Ovi navodi mogu se ispustiti ako je podatak sadržan u samom dokumentu.
  - (4) U slučajevima kada se ne zahtijeva potpis izvoznika, izuzeće potpisa također se odnosi na navođenje imena potpisnika.